

ELABORACIÓ DE PAPER RECICLAT

S'entén per paper reciclat aquell paper fabricat utilitzant com a matèria primera paper usat de diari, revistes, d'escriure, de fotocòpies, etc.

El paper reciclat que s'obté en un taller escolar és un paper groller que es pot utilitzar com a base per escriure, dibuixar i fer diferents manualitats. Cal diferenciar-lo del paper reciclat industrialment, que és un paper de gran qualitat i del paper reciclat artesanal, fabricat en tallers professionals.

No sempre el paper reciclat és més ecològic que el paper normal. El paper reciclat pot ser més o menys ecològic segons els productes que s'utilitzin per elaborar-lo i segons l'impacte ambiental que en derivi.

En aquesta activitat s'obté un paper ecològic atès que:

- es fabrica a partir de paper usat i no cal talar arbres,
- s'utilitza poca quantitat d'aigua i d'energia,
- no hi ha substàncies contaminants derivades dels processos de destintatge i blanqueig perquè en aquest cas no es duen a terme.

MATERIAL

- Dos recipients grans (un prou gran per introduir-hi el sedàs i treballar-hi)
- Un recipient petit
- Un sedàs fet amb un marc de fusta i una tela mosquitera de 0,5 mm de malla, i un marc de fusta sense tela
- Fulls usats
- Una batedora elèctrica
- Un corró de pastisseria
- Una planxa domèstica
- Roba de llençol de cotó (blanca i vella, millor)
- Cola blanca de fuster
- Grapadora de fuster
- Paper de diari.

DESENVOLUPAMENT

1. Construcció del sedàs i el marc

* El sedàs és un marc de fusta amb una tela mosquitera enganxada per un dels cantons. Necessitem 4 llistons de fusta de secció quadrada de 2 x 2 cm: 2 llistons de 20 cm i 2 llistons de 25 cms. Aquesta mida correspondrà aproximadament a un full de 16 x 21 cm. La xarxa mosquitera es pot grapar amb una grapadora de fuster sobre el marc.

* El marc té la mateixa mida i gruix que el sedàs i es sobreposa a aquest amb la finalitat que la polpa quedi retinguda i emmarcada dins uns límits.

2. Preparació de la pasta

* Posem el paper tallat a mà (així “entra” millor l’aigua) en trossets molt petits a remull el dia anterior, i si pot ser amb aigua calenta.

* Amb aquest paper, un cop reblandit, es fan boles de la mida i el pes d’un ou aproximadament. En un recipient es posen $\frac{3}{4}$ de litre d’aigua per cada bola de paper i es tritura amb la batidora. (Quanta més estona batem, més acurat quedarà el paper).

* Un cop tinguem la barreja feta, hi afegirem 2 ó 3 cullerades de cola de fuster (perquè quedi més “suau”) per cada 5 litres d’aigua i tornem a batre.

* A continuació, en un recipient hi posem 7 litres d’aigua tèbia i hi barregem els 5 litres de pasta.

3. Fabricació dels fulls

* Submergim el sedàs amb el marc en el dipòsit de la pasta i ho aixequem horitzontalment. (Cal no submergir massa al fons i només durant 5 segons).

* En el sedàs quedarà una capa molt fina de pasta. Escorrem el sedàs sobre un recipient petit durant 4 ó 5 minuts (procurem que no quedi gens d’aigua).

* Traiem el marc i girem amb decisió el sedàs sobre una peça de llençol de cotó (que està sobre un bon gruix de paper de diari) i que doblem per sobre. A sobre hi posem més capes de paper de diari.

4. Premsat

* Passem el corró molt suaument per sobre del paper de diari, sense fer força. Cal tenir paciència i fer-ho de forma lenta i suau, per mica en mica poder anar eliminant fulls de diari.

5. Assecatge

* Passem la planxa bastant calenta i suaument per sobre els fulls de diari, que anirem eliminant fins arribar a la peça de llençol i que ja no absorbeixi més aigua. Si cal, anar canviant el paper de diari.

MODIFICACIONS DEL PAPER RECICLAT

AFEGIR ELEMENTS

1. Al recollir la pasta de paper amb el sedàs i abans d'escórrer-la s'hi poden afegir: espècies, llana ben trossejada, flors seques, purpurina de diferents colors, cordill desfilat,...

PAPER MARBRAT

El paper marbrat és una tècnica per decorar paper amb mostres molt vistoses: cenefes, aigües amb formes capricioses,...

Material

- cola d'empaperar
- cubeta de plàstic
- pinzells
- pinta vella, palles de beure,...
- pintura a l'oli
- aiguarràs
- pots de vidre
- paper reciclat
- esponja.

1. Preparació de la base per decorar el paper

* La base de treball és un gruix de cola d'empaperar. Prepareu-la en un recipient adequat. La cola no ha de ser ni massa espessa ni massa líquida.

2. Preparació dels colors

* Cada color es prepara a part. Agafeu cada color de pintura a l'oli i poseu-ne una mica a dins d'un pot de vidre. Aboqueu-hi una mica d'aiguarràs i barregeu-ho molt bé amb un pinzell. La mescla no ha de ser ni massa líquida ni massa espessa.

3. Provar les pintures i acolorir la cola

* Ompliu una safata de plàstic amb la cola fins a uns $\frac{3}{4}$ de la seva capacitat. Tireu una gota de cada color sobre el gruix de la cola. Si la pintura s'escampa per la superfície, la barreja és correcta. Si se'n va al fons, cal afegir-hi més aiguarràs o barrejar millor la pintura.

* Quan les pintures estiguin a punt, deixa caure gotes de cada color damunt de la cubeta i observeu com s'escampen sobre la base de cola.

4. Fer mostres variades sobre la cola

* Amb els pinzells, les palles de beure o la pinta feu línies, aigües, ... Els traços que heu fet quedaran marcats a la cola.

5. Pintar el paper

* Quan les formes i els colors siguin del vostre gust, agafeu un full de paper reciclat amb les dues mans: una a cada extrem. Doblegant-lo cap amunt, poseu la panxa del paper contra la

superfície de la cola i esteneu-lo poc a poc. Immediatament podeu treure el paper procurant que no es degoti la cola.

* Passeu-hi una esponja humida per treure'n la cola sobrant. Els colors quedan fixats al paper.

6. Assecatge

* Poseu a assecar els fulls marbrats sobre fulls de diari.